

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 7

18. února 2018

Cena: 8 Kč

Začíná postní čas

V novozákonních epištolách nenajdeme zvláštní předpisy týkající se postu, neboť cesta víry v Ježíše Krista je již jako taková spojena s určitým omezením, strádáním a sebezapřením (Mt 16,24). V prvotní církvi podle svědectví knihy Skutky apoštolů se sice setkáváme s postní praxí spojenou s modlitbami při důležitých rozhodováních (Sk 13,2-3; Sk 14,23), jako správná cesta však není spatřována příliš velká askeze (Ko 2,23), nýbrž je od křesťanů požadována vyváženost a střídmost v jídle a pití (1 Tm 3,11; Tt 2,2). Půst bývá charakterizován jako „ukázněnost úst“ ve smyslu odepření si určitého jídla po stanovenou dobu. Křesťanský půst však není hladověním, ale jde o omezení jezení masa a pití alkoholu. Typicky postním jídlem se staly v křesťanské tradici ryby a luštěniny.

Půst se však nevztahuje pouze na odepření si jídla, ale jako „ukázněnost úst“ se vztahuje také k našemu mluvení. Důležitý je „půst slov“. „Je lépe jíst maso a popíjet víno, než v pomluvách požírat své vlastní bratry“ (Hyperochios).

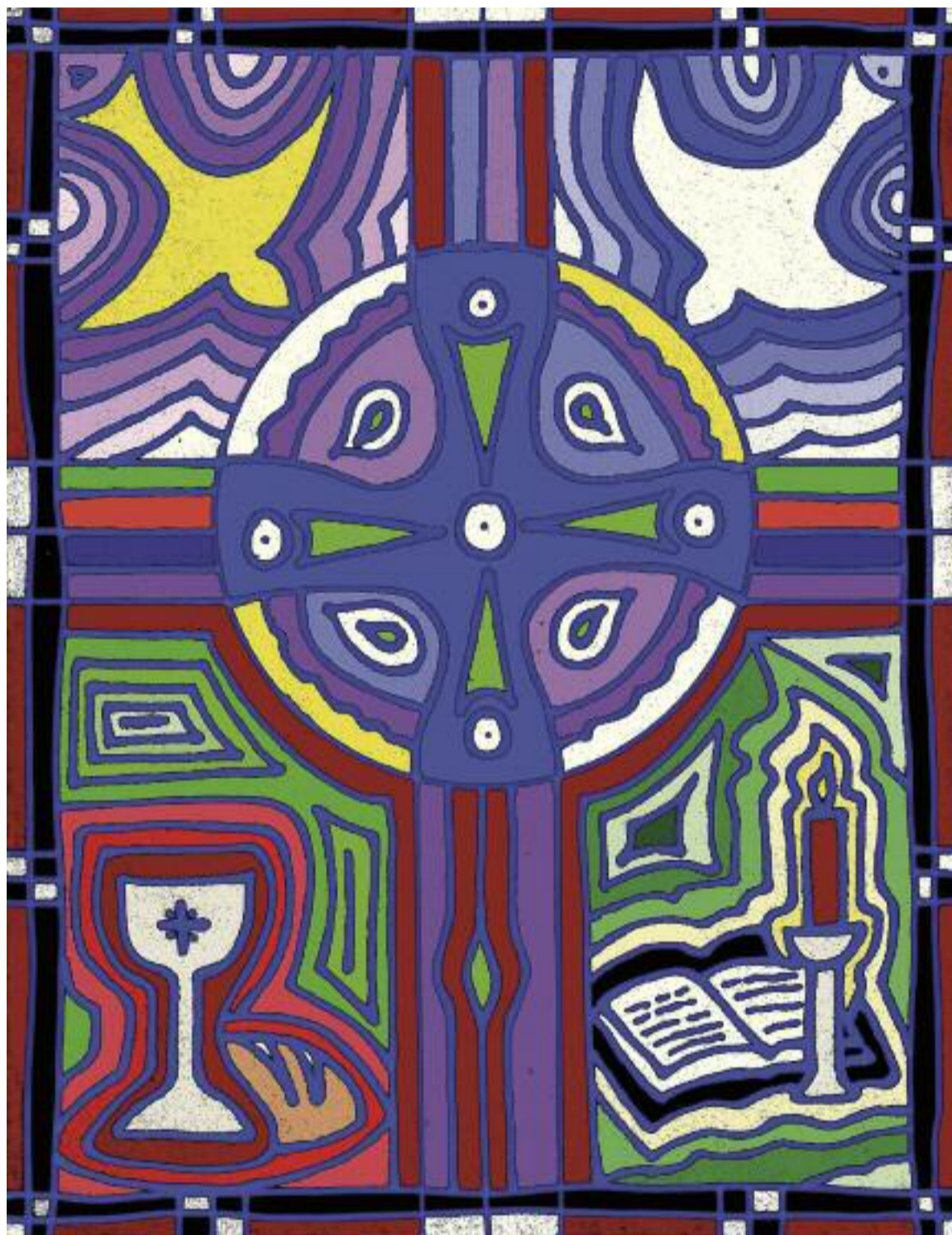
Půst je třeba chápat především jako nelehký vnitřní duchovní zápas a čelení negativním silám a vášním. Podle starobylé mnišské duchovní zkušenosti jsou především tři takové síly, které spoutávají a zotročují lidské srdce - nestřídmost, lakomství a snaha o přizeň lidí.

Čas předvelikonoční přípravy máme chápat jako příležitost k prohlubování osobní i společné zbožnosti, jak čtením z Písma svatého, modlitbou, tak i častější účastí na bohoslužbách a pobožnostech. Svě místo v tomto čase církevního roku má svátost pokání se zpovědním zrcadlem, v němž poměříme svůj každodenní život a jednání s řádem Boží lásky, vyjádřeným v Desateru Božích přikázání, v Ježíšově dvojřadě lásky i v novozákonních apoštolských výzvách ke křesťanskému životu z víry.

Jsme vybízeni k sebezpytování, k sebezpytování, ke kritickému pohledu, ne na druhé, ale především sami na sebe. „Ať každý zkoumá sám sebe“ (1 K 11,28). Ať každý zkoumá své vlastní jednání a nepoměřuje se povýšeně s druhými (Ga 6,4). A i kdybychom si při svém zpytování svědomí nebyli ničeho špatného vědomi, je to stejně jen sebeklam (1 J 1,8) a nejsme tím ještě ospravedlněni, neboť naším soudcem je Bůh (1 K 4,4). V postním čase se tak do středu našeho duchovního pohledu a rozjímání dostává kříž Ježíše Krista. V něm nám Bůh přináší odpuštění, ospravedlnění, smíření a pokoj. Kříž se tak stává znamením spásy a nového života, jak v plnosti zazní o Velikonočích, na které se připravujeme.

Tomáš Butta
patriarcha

„Kristus sjednotil všechno v sobě: nebe i zemi, Boha a člověka, čas a věčnost, tělo i ducha, osobu a společnost. Znamení této jednoty a smíření všeho v Něm je pokoj. Tou první oblastí, v níž jsme ale povoláni dosáhnout smíření růzností, je naše vlastní nitro, náš vlastní život stále ohrožovaný roztříštěností. Srdce roztříštěná na tisíc zlomků budou stěžít moci vytvořit opravdový smír.“
papež František

V tom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozevřená a Ducha, který jako holubice sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil...“

Autorem kresby na vitráži je John Stuart, Skotsko. www.stushieart.com.

Brokopondo

Co je to za slovo? Aplikuje se stejně jako zaříkávadlo „abrakadabra“?

Anebo je to něco jiného? Odpověď na tuto otázku budeme hledat v pondělí 26. února v 18 hodin v modlitebně naší církve v Radotíně (Prvomájová 909/7).

Zveme i vás na setkání Světového modlitebního dne s vyprávěním o státu Surinam, zemi pokryté pralesy, oplývající vodopády a řekami, jež jsou na místě neexistujících cest. Budeme také poslouchat svědectví o „paramaribo“. Je to příběh potomků uprchlých afrických otroků, nizozemských a britských kolonistů, také indických, indonéských a čínských dělníků i přírodních amerických indiánů Surinamců. Je to místo, kde má své kořeny jedenáct nejlepších fotbalistů světa. Surinam je pouze dvakrát větší než Česká republika. Je to území, které bylo v roce 1493 objeveno pro Evropu. Budeme-li mít odvahu, otevřeme i smutný odkaz evropského dědic-

tví na severní polokouli. Jsou to v jeho blízkosti Dáberské ostrovy, s nimiž je spojen děj filmu Motýlek na motivy stejnojmenného autobiografického románu spisovatele Henriho Charriéra.

Dnes po řádění hurikánů v Malých Antilách, které mají na svědomí lidské životy i materiální škody, bereme do rukou atlas světa a poznáváme tajemstvím zahalené názvy ostrovů v Karibiku.

Surinam též zdobí drahocenný kamínek s názvem Unitas Fratrum. Společenství, které pravidelně vydává knihu Hesla Jednoty bratrské bez přestávky téměř 290 let (*The Moravian unity of the world wide Moravian church, Maagdenstraat 50, Paramaribo, Suriname, South America*).

Historický most mezi Českou republikou a Surinamskou republikou je utvářený těmito slovy: Kunvald, Jablonné nad Orlicí, biskup Jan Blahoslav, biskup Jan Amos Komenský,

Suchdol nad Odrou, Ochranov a jeho misie v roce 1732 až na sám konec světa, která při budování svých sídel umísťovala zdroj vody uprostřed zástavby, jako střed křížovatký cest.

Do uvedeného výčtu je třeba doplnit další dvě jména. ThDr. Adolf Ulrich, který byl nejen plukovníkem Československé zahraniční armády na Západě, ale také se v roce 1967 stal biskupem Unitas Fratrum. Jeho životní příběh nalezneme v knize s názvem „V uniformě a v taláru“, jejímž spoluautorem je Miroslav Matouš, učitel náboženství, kněz Církve československé husitské a kazatel Jednoty bratrské, jehož zvraty života zachycuje databáze projektu Paměť národa.

Toto je modlitba bratra Miroslava Matouše v knize „Putování rosou i prachem“:

Chraň Pane zem i širé nebe nad ní!
Veď hvězdy svoje,
tmám i skutkům vládní
a zákon tvůj se všude skutkem staň!
Žeň příboj svůj,

vod' odliv, když se ztrácí,
dej pevnost skaliskům,
kde hnízdí ptáci,
úť včel i doupej lesní zvěře braň!
Bdi nad viskami, nocuj nad příbytky,
chraň stromy v zahradách
a v oknech kvítky
a spícím vdechuj sílu do hrudi.
Bud' s dětmi,
bud' též u nemocných starců,
stůj při chudých
i po boku všech dárců.
Střež život, jenž se ráno probudí!

Surinam je výjimečná země, pravděpodobně je první na světě v přepočtu objemu vody na obyvatele. Pamatujeme v rámci setkání Světového modlitebního dne za Surinamskou republiku i na to, že je třeba seznámit se s ní všemi lidskými smysly. Přijměte pozvání k degustaci toho, co je pro její zemědělství v pásmu zhruba 100 km od pobřeží typické: rýže, banány, citrusy, kokosové ořechy a cukrová třtina.

Hana A. Vítová

Společenství mladých na Zderaze

Po Novém roce jsme uskutečnili náš plán a poprvé se sešli na Zderazissimo. S kamarády z Prahy a okolí jsme si již delší dobu říkali, že bychom se rádi pravidelně potkávali na popovídání, zazpívání, modlitbu, něco tvořivého i zábavného. A že každý večer připraví někdo z nás. Zderaz jsme si vybrali, protože se zde vidáme na večerních nedělních bohoslužbách, a vůbec místní duchovní jsou nám nakloněni, prostor je krásný a místo dobře dostupné. Do kontaktu s námi můžete přijít ve FB skupině Zderazissimo.

Na prvním setkání jsme si mimo jiné ukázali projekt ParaBible aneb Bible hezky česky evangelického pastora, teologa, překladatele Bible 21 a vydavatele křesťanské literatury Alexandra Fleka. Na své FB stránce ParaBible zveřejňuje novozákonní perikopy parafrázované do současného jazyka a kulis. Za tímto volným přetlumočením a aktualizací je snaha o dosažení srozumitelnosti pro současného člověka. Každý si tak může zkusit být evangelistou. I my ve Zderazissimo jsme si řekli, že to zkusíme. Ve skupinách jsme přeložili různé perikopy, k přečtení vám dáváme jeden z našich výtvarů, příběh o syrofénické ženě. A jeden přímo od Saši Fleka o Janu Křtiteli alias Předskokanovi. Těšíme se na vaše odezvy.

Petr Bruna

Víra esoteričky ze Sudet (Mk 7,24-30)

Tehdy procházel Ježíš pohanskými sudetskými končinami, až přišel do Litvínova. Přestože nosil černé brýle a schovával se po opuštěných kostelích, aby o něm nikdo nevěděl, nemohlo se to utajit. Bulvární novináři ho vyčmouchali i zde a přilepili jeho fotku na instagram.

Dozvěděla se tak o něm zoufalá žena, jejíž dcera se tahala s místními dealery a od své rodiny se úplně odstříhla. Žena ho vyhledala, padla mu kolem ramen a rozplakala se. Byla to místní esoterička, která léčila pomocí drahých kamenů a vykládala karty. Prosila Ježíše, aby její dceru uzdravil.

Ježíš jí však stroze odbyl: „Ženo, přišel jsem za křesťany, abych jim přinesl nový život. To je jiná liga než tvoje dětinské hrátky.“

Ona se nenechala odbyt a odpověděla: „Mistře, každý děláme, co umíme. A v mém zájmu o karty a kameny je také touha po novém životě.“ Překvapený Ježíš jí odvětil: „Dobře ty. Líbí se mi tvůj styl. Jdi domů, tvá dcera se uzdravila.“

Když šla žena domů, objevila se náhle na ulici její dcera, rozběhla se za ní a již zdálky na ni volala, že všeho lituje a má ji moc ráda.

Předskokan (Mk 1,1-11)

Zde začíná skvělá zpráva o našem Prezidentu Ježíšovi, kterého nám seslalo samo Nebe. Už dávný mystik Izaiáš kdysi prohlásil: „Napřed se objeví předskokan, který začne všechny burcovat. Veřejný pořádek bude narušovat hlas: ‚Bacha, míří k nám návštěva ze shora! Koukejte se vnitřně hodit do gala!‘“

A po nějakých sedmi letech se to splnilo. Objevil se aktivista jménem Jan Potápník. Začal agitovat v nejzapadlejších vesnicích a vyzýval lidi, aby se vzbouřili proti vlastní zkaženosti a vyhlásili boj korupci ve vlastním srdci. Veřejným znamením té vnitřní očisty mělo být, že se nechají symbolicky ponořit do vody. Jeho hnutí dosáhlo celostátní popularity, nejen na venkově, ale překvapivě i v hlavním městě. Spousty lidí cestovaly dokonce i z ciziny, aby si ho poslechly, a Jan každého, kdo uznal vlastní zkaženost a chtěl se jí zříct, ponořil na malou chvíli do řeky.

Potápník byl známý jako výstřední radikál. Nosil oblek a účes v přes tisíc let starém stylu mystika Eliáše a jedl, co kde našel. Prohlašoval ale: „Po mně přichází mnohem větší frajer! Jemu nesahám ani po kotníky. Já jsem vás potápal do řeky Jordán, ale on vás zaplaví Čistou Energií přímo od Boha!“

Z kazatelského plánu

První neděle postní

Až mě bude volat, odpovím mu, v soužení s ním budu, ubráním ho, obdělám ho slávou, dlouhých let dopřeji mu do sytosti. **ŽALM 95,1**

První čtení: Genesis 9,8-17

Tužby postní

2. Abychom Boží království a jeho spravedlnost hledali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom svých hříchů litovali a své bližní nesoudili, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože, Vykupiteli, z vod potopy jsi zachránil vyvoleného Noema. Svého Syna jsi uchránil před hříchem, když byl pokoušen na poušti. Obnov v nás milost, kterou jsi do nás vložil křtem. Ať tvoji andělé zůstávají s námi, aby síly zla nad námi neměly žádnou moc! Svým svatým Duchem nás osviť, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Petrův 3,18-22

Evangelium: Marek 1,9-15

Verš k obětování: Žalm 91,2

Verše k požehnání: Žalm 91,11-12

Modlitba k požehnání: *Bože, Vykupiteli, chlebem a kalichem vína, které jsme právě přijali, posiluj naši víru. Ved' nás, ať následujeme tvého Syna, který má slova věčného života! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

Vhodné písně: 82, 235, 236, 179

Sestro, bratře...

O Bohu mluvíme v obrazech. Jinak to ani moc nejde. Používáme různé obrazy: Bůh jako král, jako otec, soudce, učitel... Jeden z nejkrásnějších a myslím i velmi starodávných obrazů je obraz Boha jako pastýře.

V nejstarších dobách byla pastýřská práce způsobem života těch, kteří vlastnili stáda a putovali dál a dál od pastviny k pastvině. Později byl pastýř někdo, kdo někde za vsí hlídal ovce, někdo prostý nebo ještě mladý. Ten první typ pastýře vidíme ve Starém zákoně, myslíme na Abrahama apod.; ten druhý typ pastýře je v Novém zákoně. Takoví pastýři, prostí, chudí lidé přišli Ježíšovi k jesličkám. Zatímco ostatní byli vevnitř, pastýři slyšeli zpěv nebeských andělů a pláč novorozence v chlévě. Ve své chudobě byli bohatí, vždyť každý večer koukali na krásnou božskou oblohu. Bůh Starého zákona je tím mocným bohatým pastýřem, který se stará o své stádo, který ho vede k pramenům a zdrojům obživy.

Bůh Nového zákona, Bůh tak, jak se zjevil v Ježíši Kristu, má něco společného s těmi chudými pastýři. Přichází ve skromnosti, zastává se nejprostších, nejchudších.

Oba obrazy Boha jako pastýře se spojují v pro křesťanství velmi důležitém obraze: Bůh jako dobrý pastýř. Ten, který nese ztracenou ovečku. Který si všiml, že chybí, a hledá ji, až ji najde. Méně obrazně řečeno, Bohu záleží na každém z nás.

Je to trochu nad naše lidské chápání. Je nás lidí nějakých sedm miliard a to

nemluvím o vztahu Boha k přírodě. V tom úchvatně obrovském vesmíru tvrdíme, že Bůh má osobní kontakt s každým z nás. Že osobně s každým z nás mluví. Nejen s křesťany, s každým. Jen se tomu vnitřnímu hlasu víc či méně otevíráme, ale mluví s námi, v nás, když svědomí mluví, když tvořivost v nás vře, když životní energie nás na nohy staví, ale i když jsme zoufalí a nemáme sil.

V tom, jaký je, chce být vzorem, chce, abychom my pečovali o své bližní – blízké. On se stará a žádá totéž. Jde před námi, jde příkladem. Jako Bůh stvořitel trochu abstraktně a jako Bůh v Ježíši Kristu zřetelně, konkrétně. Co se po nás chce?

Abychom se k sobě chovali slušně, jako k Božím dětem. Je naším stvořitelem, z toho vyplývá, že jsme si rovni a že bychom se ke všemu stvoření měli chovat s posvátnou úctou. V posledu jsou všichni lidé bratři a sestry. Proto se tak v církvi většinou oslovujeme. Jsme taková rodina. Ale jde o to, abychom i jako lidstvo byli rodina. Asi by se na nás lidé dívali divně, kdybychom jim na setkání říkali ‚sestro‘ či ‚bratře‘. Ale něco takového vlastně Ježíš chce, když relativizuje pojem bližního. Provokativně otevírá naši hranici mezi onou bezpečnou skupinkou, kterou jsme si vytvořili, a mezi těmi druhými, cizími. Ježíš občas provokuje a je těžko říct, co myslí vážně a co je humorná nadšázka. Je ale velmi krásné, plodné, jeho slova brát nejen jako květnatou řeč, ale vzít jeho výroky vážně.

A třeba nést tomu okupantskému vojáku to zavazadlo ještě déle, než sám vyžadoval.

Mnoho lidí mělo mnoho inspirativních pozitivních životních zkušeností s tím, vzít něco z toho, co Ježíš požaduje, doslova. Kupříkladu evangelijní text o posledním soudu: o syčení hladových, oblékání nahých, navštěvování nemocných.

Bůh není jen někde nahoře. Je i v našich bližních, a já si troufám říct i ve všech zvířatech a rostlinách. Co jsme udělali dobrého pro ostatní a zvláště pro bezmocné, to jsme udělali pro Boha. Bůh k nám přichází nenápadně, nečekaně. Je to samozřejmě obrazná řeč. Protože Bůh už u nás je. Setkáváme se s ním ve stvoření, neseme sami stopy Stvořitele, otisky jeho rukou. Nechme se jím vést, ten, který stvořil svět, dobře rozumí, co je pro nás dobré. Je to dobrý Bůh, ne zlomyslný bůh, to je svědectví náboženské tradice židovsko-křesťanské.

Žádá úctu. Ale nechce tu úctu vyjadřovat klaněním, lichocením a podkuřováním, ale následováním v životě. Spravedlivým, láskyplným, harmonickým, kreativním. Bůh chce, abychom vedli život hodnotný, takový, ve kterém se člověk paradoxně může obětovat, protože ke krásnému životu patří i touha po štěstí ostatních. Kdo chce štěstí jen pro sebe, neví, co je štěstí. Je to zvláštní štěstí udělat druhému radost. Je to štěstí, které nepochybně znají i všechny ostatní kultury a náboženství světa.

Rozdávejte ho, je to poklad nebeský, dost velký pro všechny. Amen.

Tomáš Novák

Nad Písmem

Čtyřicet dní

V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v Galileji a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. V tom, jak vystupoval z vody, uviděl nebesa rozzevněná a Duch, který jako holubice sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: „Ty jsi můj milovaný Syn, tebe jsem si vyvolil.“ A hned ho Duch vyvedl na poušť. Byl na poušti čtyřicet dní a satan ho pokoušel; byl mezi dravou zvěří a anděle ho obsluhovali. Když byl Jan uvězněn, přišel Ježíš do Galileje a kázal Boží evangelium: „Naplnil se čas a přiblížilo se království Boží. Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ Mk 1,9-15

Sestry a bratři, pokoj vám. Vstoupili jsme do postního období, během kterého se budeme připravovat na oslavu zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Předtím si samozřejmě připomeneme i jeho příchod do Jeruzaléma, události posledního týdne života i ukřižování.

40 dní, což je délka tohoto období, je symbolických. Jak je psáno v evangeliu pro první postní neděli, i Ježíš pobýval 40 dní na poušti, kam byl vyveden Duchem po svém křtu. V jeho případě šlo také o přípravu. O přípravu na působení v roli Božího Syna. V židovském prostředí šlo ale o další významný symbol. Ježíšův čtyřicetidenní pobyt na poušti připomíná 40 let, po které putoval pouští izraelský lid po vyvedení z Egypta. Také zde šlo o přípravu, ale zároveň i o formu trestu. Izraelité se během oněch let na poušti měli připravit na vstup do

zaslíbené země. Mělo u nich dojít ke generační výměně, neboť ti, kdo vyšli z Egypta, se zpronevěřili proti Hospodinu a vstup do Kanaánu jim byl zapovězen. Svoji nedostatečnou vírou a reptáním proti Hospodinu se připravili o možnost vstoupit do země, která byla lidu zaslíbená. Jen Káleb a Jozue, dva ze zvěďů, kteří byli na průzkumu Kanaánu a jako jediní tvrdili, že Hospodinův úkol bude s jeho pomocí možné provést, do země vstoupit směli. Jinak všichni, kdo byli v té době starší 20 let, zemřeli během putování. I ten zmiňovaný průzkum země, který provedli Káleb, Jozue a další zvěďové, trval 40 dní. Číslovka 40 sama o sobě označuje dlouhou dobu či velký počet. Všechny ty úkony trvajících 40 dní či 40 let jsou tak vlastně provedeny důkladně.

Ježíšův čtyřicetidenní pobyt na poušti je tedy také důkladnou přípravou. Navíc se spojen i se zkouškami. V evangeliu čteme, že to byl satan, kdo Ježíše pokoušel. My křesťané si pro postní období často stanovujeme různé závazky. Někdo si něco odepře, někdo se například chce věnovat každodennímu studiu Písma, na které po zbytek roku nemá dost času. Při tom

ale také často čelíme všemožnému pokušení závazek porušit a oddat se jiným činnostem či odpírané zábavě. Za sebe mohu říct, že zatím nejpřísnější postní závazek jsem si dal v roce 2016, kdy jsem si odpočinul od používání facebooku. Mnohokrát jsem měl nutkání jít se podívat, ale vydržel jsem. 40 dnů nakonec stačilo, abych zjistil, že je facebook vlastně jen počítáčem času a vůbec mi nechybí. Že se místo prohlížení jeho obsahu mohu věnovat smysluplným věcem. Při každém závazku nějaké pokušení přichází, ale důležité je vytrvat. Když to vydržíme, stojí to za to. A nemyslím jen na ten dobrý pocit, který ze svého úspěchu máme.

Postní závazky si přeci dáváme, abychom se připravili na Velikonoce. Mají nám pomoci při ztišení a přiblížení se Bohu. Půst, ať už v jakékoliv formě, nám tedy pomáhá, abychom toto období prožili v Boží blízkosti a udělali si takovou svoji vnitřní inventuru. Abychom se ponořili sami do sebe i do Písma. A tak, sestry a bratři, jak nás vybízí evangelista Marek, čiňte pokání a věřme evangeliu!

Ondřej Bezděk

Nebeský Otče, svatý Bože náš, děkujeme ti za naše životy a za společenství naší církve. Prosíme tě, provázej nás tímto obdobím příprav na největší svátek našeho liturgického roku. Posiluj nás svým svatým Duchem a dej nám uvědomit si, kdo jsme a kde je naše místo na Zemi. Ved' prosím naše kroky na cestě za tebou. Amen.

Alianční týden modliteb

Česká evangelikální aliance zvolila velmi aktuálně pro tradiční lednová setkání výklad 7 listů prvokřesťanským obcím. Naše společenství ve Zlíně dostalo za úkol vyložit List do Pergama (Zj 2,12-17).

Listy jsou zakomponovány pisatelem Zjevení do velkého dopisu, v němž odhaluje poslední dny a nastolení království v blízkosti trůnu Beránka pro všechny, kteří mu byli věrní, vytrvali ve zkouškách. 7 je číslo plnosti. A tak vzkaz odesílatele – Krista – je určen i církvi do dnešního času.

Když jsme chodili do školy, ve slohovém vyučování před vlastní písemnou prací jsme vypracovávali osnovu. Kompozice všech listů je obdobná. Ježíš dává pokyn andělu církve. Odesílatel se představuje atributem, který je znakem jeho svrchovanosti. To navazuje na Janovo vidění, o němž čteme v 1. kapitole Zjevení. V listu do Pergama je to dvousečný meč. Znamená rozhodování o životě a smrti. Je to zbraň, která byla znakem římské moci, která soudí a zneužívá svou moc. K dvousečnému meči je často přirovnáváno Boží slovo (1z 49,2, Ef 6,17). Dvousečný meč odkazuje i na soudní pravomoc Kristovu. Dalším bodem osnovy listu je znalost místa a poměrů v křesťanské obci, následují výtky, pokyn k obrácení a zaslíbení, pokyn k obrácení a zaslíbení odměny, skvělé budoucnosti. Ježíš Kristus zná křesťany na každém místě, tedy i v Pergamu. Ten je nazván trůnem satanovým. Jednak jako centrum pohanských kultů i jako sídlo římské moci – specificky jako sídlo soudu – a tak zřejmé centrum pronásledování. Pergamští křesťané tedy žijí jako v jámě lvové, sevření nepřátelstvím. Jako příklad je jmenován věrný svědek Antipas, který byl zabit při pronásledování. Pergamským se dostává pochvaly, že jsou věrní a odolávají násilným vnějším tlakům. A nyní přichází výtka. Křesťanům je vyčítána tolerance k Nikolaitům, o nichž se zmiňuje i list do Efezu (Zj 2,1n). Nemáme o nich přesnější zprávy, ale byli to zřejmě gnostici, kteří popírali božství Ježíše Krista; Jan je charakterizuje smilstvem, požíváním jídla zasvěceného pohanským bohům a to dokumentuje analogií k Bileámovi – Balaámovi (Nu 22). Vzkaz se týká křesťanů, kteří se chtějí přizpůsobit dobovým konvencím, hledají jakýsi kompromis spojit své přesvědčení s názory většinové společnosti. Dostávají se tak na scestí, a také po způsobu Bileámově mohou svádět i ostatní.

MOHLO SE STÁT V PERGAMU

Ve sváteční slunný den rodina pana Anastapulose potká souseda Nikolapulose. Pozdraví se. Nikolapulose se ptá, kam že jdou. Dostane se mu

odpovědi, že do shromáždění, aby chválili Pána. Nikolapulose na to: „Ale jděte, vy jste nějaký vazal či otrok, že musíte vzdávat hold pánu?“

„Ne, díky Pánu jsem naprosto svobodný.“ „A kdo je tím vaším pánem?“ „Ježíš Kristus.“

„Aha, o něm jsem onehdy u vínka slyšel povídat chlápky, nějaké Nikolaity. Ten Ježíš byl asi dobrý muž.“

A jak prý uměl mluvit? Krásně a měl vždy hodně posluchačů, kterým udílel dobré rady pro život. Ale někdy také pochybné. Co minul třeba tím blahoslavení chudí v duchu? Nebo dokonce milovat své nepřátele? Ale také byl úžasný léčitel. Proto za ním přicházely zástupy. Co je důležitějšího než zdraví? A přece někdy prý nastávaly díky tomu učitelé komické situace. Slyšel jsem například, jak vážený člověk, povoláním celník – jakýsi Zachheus – kvůli němu vylezl na strom. Jak se tím asi zmožnil.“

„Ale my opravdu věříme, že Ježíš Kristus je Božím Synem, Spasitelem. Zachráncem. A ještě něčemu – on trpěl za nás na kříži, prolil za nás, za naše hříchy svou krev.“

„O tom jsem také slyšel – strašná smrt. Ale nezavinil si to tak trošku sám, že byl tak kritický a že až tak mluvil lidem do života?“

„Ne, on tím naplnil vůli svého i našeho Otce.“ „Vašeho otce, vždyť ten už zemřel před rokem.“

„Já hovořím o Bohu, Stvořiteli nebe i země. Ježíš nás naučil k němu volat: Otče náš. A ještě něco, vstal z mrtvých, a tak ukázal, že je vítězem nad Zlem i smrtí.“ „Ale to povídejte někomu jinému, taková bláznivost. Jak může mrtvý vstát?“ „Víme to, neboť bylo mnoho svědků, s nimiž se pak setkal, dokonce s nimi jedl.“

„No, to je váš názor, já tvrdím, že to byl jen člověk, učitel, narodil se a zemřel. A basta. No, vy směřujete do svého shromáždění. Já jdu zase na stadion. Odehraje se tam za chvíli skvělý turnaj zápasníků. Já si chci vsadit na toho černého – měří 2 metry a váží asi 150 kg. Ten vyhraje. Půl hřivny bude v kapse. To je tutovka. No a má žena – ta se dává do parády. Za chvíli odkráčí do Diova chrámu – mají tam skvělou reklamní akci nových kosmetických prostředků a pak velkou módní přehlídku nejnovější série tunik a dalších módních doplňků. To víte, ženské se chtějí líbit. A pak na poledne se tam také stavím. Neslyšel jste o reklamní akci? Zbylo jim tam totiž z obětí dost masa, a tak připravují – považte, zadarmo – ochutnávku různých masových specialit. To bude jistě bašta.“

Anketa

Dá se víra zdokonalovat poznáním?

Tuto otázku položil Karel Čapek T. G. Masarykovi ve známé knize Hovorů a my jsme se na totéž zeptali v anketě minulého magazínového čísla, jejíž dokončení nyní přinášíme:

Asi na to není jednoznačná odpověď a museli bychom se předně zamyslet nad tím, co je poznání. Je-li souborem poznatků o světě, který nás obklopuje a v čase se mění, pak je ovšem jiné v dětství, kdy je nám blízká přímá, přirozená podoba víry, a jiné v pozdějších fázích našich životů, kdy víru zakalují nejrůznější otázky a spekulace; a i ty přicházejí s poznáním. Dospějeme-li ale časem k tomu poznání, že různé události, jež nás potkávají, jsou (ač je to na první pohled k „nevěře“), projevem zvláštního Božího vedení, které nás směřuje na cestu k Němu, pak se může naše víra vskutku zdokonalovat. Přál bych každému zakusit takové poznání. (Ještě poznámka k pojmu zdokonalování, který mi nesedí, protože dokonalosti nejsme schopni dosáhnout: spíše bych hovořil o pěstování, jež v sobě skrývá všechny úspěchy a nezdarů, uvádání a klíčení, jež nám na naší pouti poskytují novou naději) **Marcel Sladkowski, Zlín**

Poznání je součástí našeho vývoje. Bez poznání, ať už v jakékoli formě – vědecké studium, praktické tvoření a prožívání, stagnujeme. A víru posilujeme právě zkušeností prožití. A každodenní vědomá snaha po poznání něčeho nového, hlubším prožitím a uvědoměním a následně změny a posunu v kvalitě našeho života z nás dělá skutečně božské bytosti. **František Čečák, Praha**

Víra není nauka, názor ani přesvědčení, není to mozaika ani vrstvení. To všechno je rozumová oblast. Víra sama je poznání niterné, přesahující racionalitu. Rozum jako mohutnost člověka, stvořeného k obrazu Božím, může a má být poznáním vnějším, oporou víry. Víra sama je bezprostřední vztah k Bohu a s Bohem. Vnější poznání může sloužit jako lešení k podpoře stavby. **Miroslav Matouš, Praha**

Tak se mějte. „A v tom syn Anastapulose začal škemrat. „Tati, já bych šel raději s tím strejdou se kouknout na ten zápas siláků.“ A manželka s dcerou: „Ta módní přehlídka, to musíme vidět. Jdeme. Taťko, běž dnes do shromáždění sám.“

Anastapulos smutně kráčel do modlitebny. Porozhlédl se a rozpoznal, že je dnes zvláště malá účast. Ach, jo. A tak se začal modlit. „Páne, ty vidíš do našich srdcí. Ty znáš naši nedověru a nevěru. Prosím, abys ukázal znovu všem pravou cestu. Ukaž, co potřebné je a co je jen přítěž. Prosím za návrat všech, kteří na tebe zapomínají, aby tebe opět chválili a vzdávali ti díky za dar pravého života, ke kterému zveš, skrze Krista.“

Ukázalo se nám, že takové přizpůsobování tehdy i dnes dělá z lidí úplně něco jiného než křesťany, má jednoznačně destruktivní charakter. Pergamským i nám, dnešním křesťanům, proto zaznívá slovo. Proto se obrať, navrať se. Já držím dvousečný meč ve svých rukou, praví Pán, já jsem pravý soudce. Zaslíb many, kterou lid putující pouští obdržel, aby se sytil, many, která je alternativou ke kultickým hostinám, many, kterou je Boží slovo i chléb eucharistický, v němž se zpřítomňuje Pán, many, která posiluje víru, naději i lásku. A pak je tu obraz bílého kamínku – který zase může být alternativou k pohanským ochranným amuletům. Bylo uplatňováno tehdy v soudní praxi. Bílý kamínek se používal k hlasování, znamenal zproštění obžaloby. To je další zaslíbení pro všechny, kdo s Kristem kráčeji, ti budou zproštěni viny. Ať se tedy stane cokoli, Kristus ví o svých věrných v tomto světě. **Zdeněk Kovalčík**

Telegram

Když byl dokončen telefonní kabel mezi Spojenými státy a Evropou, příslušní činitelé stavby dlouho přemýšleli, jak by měl znít text prvního telegramu poslaného přes hlubiny do Nového světa. Nakonec zvolili slova andělského zpěvu „Sláva Bohu na výsostech“, a to latinsky, protože v překladu zní „výsost“ jako hlubiny. Při svém velkolepém díle si tvůrci uvědomovali, že největší uznání a díky patří Bohu. Cestujeme-li po naší zemi, vidíme, co je kolem stvořeno krásy. Umělci se obdivovali perem, štětcem, dlátem, kamenem Božímu dílu. Vrcholem všeho svědectví jsou slova Písma: „Bůh láska jest.“ Ano, Bůh chce, aby svět žil a vyvíjel se tím, z čeho vznikl – láskou, protože ona je schopna budovat, stavět, tvořit. Víme také, že práce z lásky je vždy posvěcená, protože užitečná. Mnozí vědci a technici usilují o to, aby – řečeno teoreticky – každý kout světa oplýval krásou, aby zem byla příjemným domovem. Může se jim to podařit, ale jen tehdy, když budou všichni tvořit z lásky. Jinak to bude zase stavba Babylonské věže, marná a zbytečná soutěž s Božím tvůrčím dílem. I my bychom se častěji sami sebe měli ptát: Má moje práce smysl, je poctivá a slouží lidskému společenství? Pracovat s láskou mnohdy znamená bojovat. Bůh však svůj lid nenechá, neopustí. On tvoří dál přes všechno lidské nepochopení. Neustává. Proto i my neustávejme, neodcházejme od díla lásky, ať je konáno doma, v práci, v církvi nebo národě. Je svatě, užitečně takové dílo, které přinese požehnání a posvěcení nám i budoucím. **-czka**
(Z knihy Milí posluchači. Slovo nejen na neděli)

Můžete si přečíst

Vyhnut se slepým uličkám

Ondřej Beránek, Bronislav Ostřanský (eds.): **Stíny minaretů. Islám a muslimové jako předmět českých veřejných polemik**, Praha, Academia, 2016, 276 s.

Veřejné polemiky o islámu se v českém prostředí dávno staly hitem číslo jedna. Snadno můžeme nabýt dojmu, že zastínily i taková témata, jako jsou stav českého zdravotnictví, zahraniční politika či naše aktuální ekonomická úroveň. Nejvíce samozřejmě kontaminují internetový „veřejný prostor“, ale nejsou jich ušetřena ani mainstreamová média. A tak nakonec není divu, že se už sama tato skutečnost stala předmětem reflexivního zájmu odborníků. Ovšem jak vytvořit přehlednou a podnětnou mapu této sféry společenské diskuse, aby se člověk zároveň vyhnul nevrátnému poškození duševního zdraví?

Tandem zkušených autorů a editorů, arabistů Ondřeje Beránka a Bronislava Ostřanského, zvolil cestu určitého volného „dotazníkového šetření“ v té vrstvě diskutujících, od níž lze očekávat korektní, věcné, ale i originální a podnětné uchopení tématu, ať už z kterékoliv názorové perspektivy. V úvodní pasáži (s. 11) je vymezena skupina otázek (resp. snad můžeme říci určitých klišé), které se dle názoru editorů v českém veřejném prostoru objevují nejčastěji (a uznáváme, že s železnou pravidelností střídání ročních období). Jedná se např. o touhu muslimů zavádět právo šaría všude na světě, tendenci k vytváření paralelní společnosti, slučitelnost islámu se „západními hodnotami“ atd., čtenář nechť se s otázkami v přesném znění podrobně seznámí při samotné četbě. Zmíněné otázky jsou ovšem spíše určitým vodítkem k zamyšlení, sami editoři konstatují, že autory „vyzvali, aby odpověděli podle svého uvážení na všechny či pouze vybrané body...“ (tamtéž).

Od tohoto momentu je již všechna kreativita ponechána na jednotlivých příspěvatelech, z publikace se tedy stává jakýsi „Hyde Park“, jemuž editoři jen uctivě poskytují servis, a tak z počátku čtenář může trpět pocitem absence nějakého jasněji uchopitelného edičního zarámování.

Úroveň příspěvků je nutně různá. Nejsou nijak konfrontovány mezi sebou, **Dokončení na str. 4**

S úsměvem

Starý Porges, který platil v kruhu své rodiny za mudrce, vykládá svým vnukům rozdíl mezi tímto a oním světem. „Tak se podívejte, děti: Tenhle svět, co ho vidíme, nepatří nám, židům, ale patří křesťanům. Zato onen svět, kam přijdeme po smrti, bude patřit nám.“ - Pauza. - Po chvíli mudrc dodá: „Totiž, já bych se zasmál, kdyby onen svět patřil také křesťanům!“

Modlitba pana Dallese: „Velký Bože, pomoz mi! Ty ses přece smíloval nad docela cizími lidmi, proč ne taky nade mnou?“

Před nádherným mauzoleem Rotschildů na frankfurtském hřbitově stojí dva páni mojžíšovského vyznání. Uplyne dlouhá chvíle tichého obdivu. Konečně jeden z nich ukazuje na náhrobek a praví závistivě: „Ti si žijí!“

K současné situaci v zemi -

osobní stanovisko níže podepsaných duchovních a kazatelů Brněnské diecéze ČČSH

Volba prezidenta ukázala stav naší společnosti. Nebyla jen politickou, ale také etickou a duchovní záležitostí.

• Konstatujeme, že Miloš Zeman a jeho podporovatelé neváhali v předvolebním boji používat vůči protikandidátu Jiřímu Drahošovi vědomé lži a manipulace rozdmýchávající ve společnosti zejména strach z imigrantů. Používání takových metod v politickém boji považujeme za neetické.

• Ohrazujeme se proti jakýmkoli pokusům zpochybňovat principy naší demokracie vyjádřené Ústavou a Listinou základních práv a svobod, právního státu a začlenění naší republiky do západních struktur (NATO, EU). V této souvislosti vyjadřujeme také znepokojení a svou nelibost nad nárůstem vlivu extremistických, xenofobních tendencí, hnutí a stran a posilování jejich vlivu v naší zemi.

Naši odpovědi v této situaci bude:

• Modlit se vytrvale za duchovní a morální obnovu našeho národa, za ochranu před extrémismem, xenofobií, manipulací, totalitarismem a před všemi protidemokratickými tendencemi.

• Zaměřit se na naše prioritní poslání, jímž je zvěstovat evangelium – dobrou a osvobozující zprávu od Boha. Zvěstování evangelia není sice primárně politickou záležitostí, ale má též politický rozměr. Zvěstovat evangelium znamená připomínat v kázáních i osobních rozhovorech Boží království – vítězství Ukřižovaného Krista - a tedy vítězství dobra, pravdy,

krásy a lásky nad všemi formami zla a nenávisti.

• Připomínat náš díl zodpovědnosti za stav společnosti. Naším posláním je dosvědčovat ve všech oblastech života Kristova Ducha. S tím souvisí také etické důsledky jakékoli naší volby. Politika a etika nejsou dvě oddělené oblasti. Naše volba nesmí vycházet pouze z politického pragmatismu, nýbrž také a především z etické a duchovní odpovědnosti.

Připomínat při vhodných příležitostech sociálně etické základy nauky naší církve, současně pracovat na jejich aktualizaci, prohloubení a konkretizaci a dále zastávat jasně společenské a politické postoje vycházející z biblické víry. 1. února L. P. 2018

Duchovní a kazatelé Brněnské diecéze
Církve československé husitské:

Juraj Dovala
Petr Šandera
Světlá Košíčková
Iveta Hušková
Libuše Jarošová
Vratislav Marša
Miroslav Kubiček
Michal Hvězda
Silvia Kamanová
Michal Děvečka
Sandra Silná
Milena Cicálková
Petr Cicálek

Dana Vostřelová
Milan Vostřel
Kamila M. Lukášová
Marek Ryšánek
Radana Váňová
Marcel Sladkowski
Milan Morava
Zdeněk Kovalčík
Ivana Krejčí
Iva Pospíšilová
Pavel Pospíšil
František Tichý
Michaela Kubičková

Vyhnut se slepým uličkám

Dokončení ze str. 3

některé fráze a témata se tedy opakují napříč celým textem, u mnohých z nich se ovšem interpretace jednotlivých autorů značně rozcházejí, a to i v případech, kdy struktura argumentace vytváří dojem, že se jedná vlastně o jasně definovatelné a uchopitelné faktum (srov. např. jednotlivá vyjádření k fenoménu taqíji). Čtenáře taková diverzita na jednom místě nutí jednotlivé argumenty vážít a pokoušet se testovat jeden druhým, z čehož některé vycházejí lépe, některé hůře. „Správná odpověď“ ale patrně neexistuje.

Různá kvalita příspěvků je dána také jejich formou, která není jednotně stanovena. Kniha obsahuje standardní články zavedených odborníků se solidním vhladem do problematiky po stránce výzkumné i metodologické (Kropáček, Hošek, Černý...), ale i příspěvky, ač nikoli nezajímavé, přeci jen poněkud slabší, či spoléhající se hlavně na osobní dojmy („co mi před třiceti lety povídal průvodce v Izraeli“, s. 81) a názory (Drápal, Mezian, Remeš aj.). Někteří autoři promlouvají víceméně za sebe, někteří užívají odbornou literaturu, kterou ovšem mnohdy pouze naznačí zkratkovitým odkazem („Potměšil, Šaría, 2012“, bez paginace), načež odkaz na daný titul ve výběrové bibliografii na konci (která je spíše jen seznamem k dalšímu studiu) zcela chybí. Někdo se omezí na formální zodpovězení naznačených otázek či vyjádření k jednotlivým tematickým blokům, zkušenější spisovatel nabídne přehledně strukturovanou autonomní pasáž, která se předloženým seznamem problémů necítí svázána.

Nutno ovšem uznat, že se editorům zcela jistě podařilo svým výběrem držet úroveň, která je inspirativní, kultivovaná a zahrnuje hlasy a názory ze všech názorových pozic, které je dobré vyslechnout. Příjemným obohacením celku jsou také příspěvky mladých autorů, kteří se již stihli profilovat ve virtuálním prostoru (či časopisecky), do obecnějšího povědomí se ale zatím teprve postupně dostávají (Hlaváček, Libicher). Jejich příspěvky jsou velice cennou součástí tohoto souboru.

Čtenář, který se seznámil s celou publikací, si může klást otázku, jaký je její skutečný smysl. Proč sestavovat takto různorodý konvolut všech možných diskusních poloh, které má náš lokální diskurs za sebou? Osobně se domnívám, že v rukou držíme nenápadnou, ale velmi důležitou výzvu: zkusme se už neopakovat. Téma je rozsáhlé a jeho výsek, který stále dokola hýbe veřejnou debatou, je vlastně strašně malý. Stíny minaretů by tak mohly být chápány jako jakási čítanka řečeného. Šance k překročení vlastního stínu, nejen pro odborníky, ale pro všechny otevřeně zájemce.

Pro našince účastnicího se dlouholeté debaty o islámu je (s jistou nadsázkou) poměrně osvěžující představa, že by se kniha Stíny minaretů mohla stát určitým dostupným a akceptovaným přehledem stavu diskuse, příruční encyklopedií „všeho, co už řečeno bylo“, abychom nemuseli stále tlatž klíše a tytéž argumenty opakovat (i poslouchat) do omrzení, ale mohli bychom se ve věcné debatě dostat na novou, nějakým způsobem „vyšší“ úroveň. Abychom konečně měli šanci, slovy editora, „vyhnout se slepým uličkám nekonečných debat“ (s. 220).

Jan Sušer

(Z webových stránek <http://info.dingir.cz>. Náboženský infoservis. Recenze vyšla v časopise Dingir 3/2017 na stranách 101-102)

Z ekumeny

POJEĎTE S NÁMI DO TAIZÉ

Pojeďte s námi do Taizé, kde týden co týden během celého roku mladí lidé přicházejí ze všech zemí Evropy i z ostatních světadílů, aby se podíleli na setkáních, která se zaměřují na „vnitřní život a lidskou solidaritu“. Každý je pozván, aby se zapojil do rytmu života komunity na jeden týden - od neděle do neděle - třikrát denně se účastnil společné modlitby s bratry, připojil se k lidem z ostatních zemí při společných setkáních, jídlech, malých diskusních skupinkách i praktických úkolech. Společným autobusem jedeme v termínu **28. 7. - 5. 8. 2018**, zastavujeme v Prostějově, Brně a Praze. Setkání v Taizé jsou primárně určena pro mladé ve věku od 15 do 35 let, ale zváni jsou i ostatní.

Více informací: <https://spolecna-cesta-do-taize.webnode.cz/>

Irena Marková

Zprávy

C Í R K E V Ě Č E S K O S L O V E N S K Á H U S I T S K Á

Přijměte naše srdečné pozvání na přednášku Doc. Jaroslava Šebka, Ph.D. na téma

„Duchovní tradice v době první republiky“,

jež se uskuteční

v budově Ústřední rady ČČSH v Praze 6, Wuchterlově ul. 5
ve čtvrtek 22. února 2018 od 18 hodin.

Přednáška je konána v rámci projektu „Církev československá husitská ke 100. výročí republiky /ČSR/“ pod záštitou patriarchy ČČSH ThDr. Tomáše Butty, Th.D. a starosty Městské části Praha 6 Mgr. Ondřeje Koláře

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Uzdravení ochrnutého

Nahrad'te symboly písmeny podle následujícího klíče.

◆ = A
⊞ = Á
● = C
⌚ = Č
◆ = D
⊞ = Ě
☺ = H
☞ = CH

☼ = Í
✍ = K
⊗ = L
☞ = M
☞ = N
⊞ = O
☞ = P
€ = Ř

⊞ = S
◆ = Š
⊞ = T
☞ = U
✂ = V
☞ = Y

(Řešení z minulého čísla: Učení, jež je plné moci.)

Jana Krajčířiková

Sváteční slovo v ČT

Dne 11. března po poledni můžete na ČT 2 sledovat sváteční slovo duchovního naší církve Miroslava Kubička z Brna. **red**

Setkání třetího věku v Karlíně

NO ČČSH Karlín a Dialog na cestě ve spolupráci s MČ Praha 8 pořádají další díl z oblíbeného přednáškového cyklu, tentokrát na téma „Po stopách Karla Havlíčka Borovského do Brixenu“. V úterý 27. února od 15 hodin v zasedací místnosti NO ČČSH (Vítkova 13, P 8 - Karlín). Karel Havlíček Borovský, velká osobnost 19. století, spisovatel a kritik své doby, nás dodnes poutá svými pohnutými životními osudy. Po jeho stopách se vydala Mgr. Marie Žižková a své vyprávění doplní fotografiemi z těchto cest. Spolupřádá Obec spisovatelů a Pražský klub spisovatelů. **ON**

